

ČESKOBRODSKÝ LEGIONÁŘ

zpravodaj jednoty ČsOL
v Českém Brodě

Ročník : 2007

číslo : 001

Proč obnovení jednoty ?

V Českém Brodě i jeho okolí žije překvapivě množství legionářů a válečných veteránů. A nemalé množství jich už není mezi námi. Nejen, že je o tomto faktu malá povědomost, ale ani nebyla žádná snaha o změnu tohoto stavu. Starší členové obce stárli a umírali a mladší se do obce nijak nehrnuly. A to z mnoha důvodů. Předně, tzv. sympatizanté to nemají občas jednoduché a novodobí veteráni jsou obecně považováni za žoldáky. Nemalá část novodobých veteránů se tedy stala členy Sdružení válečných veteránů ČR. A část z nich od roku 2004 začala pracovat na projektu mapování vojenských pietních míst. V roce 2007 se Sdružení válečných veteránů, které již dlouhý čas úzce spolupracuje s ČsOL, rozhodlo pobídnout své členy k větší spolupráci s ČsOL právě na úrovni okresů a obcí. A proto se pár členů středočeské SVV rozhodlo obnovit Brodskou jednotu. Český Brod to vyhrál hlavně proto, že v dalších bydlištích kolegů jednoty v minulosti nebyla a tak by nebylo na co navazovat. Dalším plusem byla vzpomínka na výbornou spolupráci s MÚ Č. Brod při mapování vojenských pietních míst a jelikož se podstatně zlepšila i spolupráce s Muzeem v Kolíně, bylo rozhodnuto.

Vlastní obnovení jednoty sice neprobíhalo až tak hladce jak jsme očekávali, ale popravdě řečeno, taky mohlo být hůř. Rok 2007 byl (a stále ještě je), rokem Sněmu obce. Bylo voleno nové vedení a naneštěstí letos zemřel dlouholetý předseda obce generál Špaček. To vše brzdilo administrativní nezbytnosti při obnově. Radou i pomocí nám přispěli hlavně stávající místopředseda obce, bratr Chejstovský a místopředseda SVV pplk. Ladislav Sornas.

V sobotu 31. března 2007 proběhla v Pražské restauraci Plzeňka (tradiční místo schůzek účastníků projektu mapování vojenských pietních míst) valná hromada nové Brodské jednoty. První předsedou byl zvolen mjr. Ing. Josef Přerovský. Dalšími členy se stali prap. Martin Brynych a des. Oldřich Tetur.

V tuto chvíli je třeba zdůraznit, že Českobrodská jednoty, podobně jako jiné svým názvem nezakládá dogma na to, že členy mohou být jen obyvatelé Českého Brodu. Ostatně i náš předseda je v současné době Pražák. A stejně tak třeba Martin Brynych byl dlouhou dobu členem jednoty na Praze 5. Proto je vítán každý zájemce o členství a práci v jednotě.

A co nás tedy čeká ? Předně je na místě malá omluva. Naše jednoty se sice obnovila v létě, ale činnost může rozjet až po Novém roce. To je způsobeno hlavně tím, že dva ze tří stávajících členů si plní své vojenské povinnosti v zahraničí. Přesněji mjr. Přerovský v Bosně a prap. Brynych v Kosovu.

Jako hlavní vidíme nutnost zmapovat kdo by vlastně měl z bývalých členů ČsOL zájem o Brodskou jednoty. Dále pak se budeme snažit o výrazné zlepšení informovanosti o ČsOL nejen u starších členů jenž už nemají k informacím přístup, tak i u široké veřejnosti. A jelikož u zrodu Brodské jednoty stál i Spolek pro vojenská pietní místa, o.s., tak je pochopitelné, že i nadále budeme intenzivně pracovat na projektu mapování. S o to větším důrazem na Českobrodsko.

Historie jednoty ČsOL v Českém Brodě

O začátcích organizací legionářů v Českém Brodě neexistují přesnější záznamy, nicméně v místním tisku (Naše Hlasy) je zmínka o tom, že dne 12.6.1921 uspořádala legionářská organizace v Českém Brodě slavnost sjednocení ve prospěch vdov a sirotek po padlých a zemřelých legionářích. V březnu byl zřízen zemědělský odbor, který měl sledovat průběh pozemkové reformy a přiděl půdy ze zabraných lichtejnštejnských dvorů na Českobrodsku žadatelům z řad legionářů.

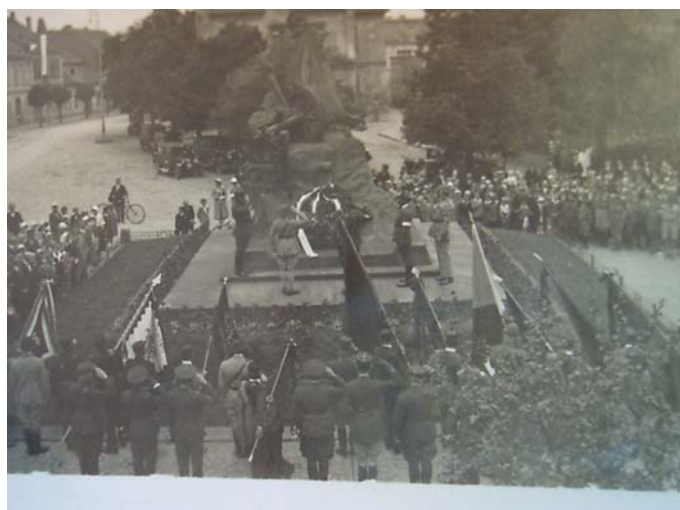
Dále již záznamy jsou a první valná hromada ČsOL se konala dne 3.2.1924. Mimo jiné však hodnotila i činnost za rok 1923. Předsedou byl zvolen Josef Křivánek, odborný učitel v Českém Brodě a jednatelem Josef Hladký, učitel v Českém Brodě, správcem pomocného fondu Jan Klíma, zubní technik a pokladníkem František Hocke, rotmistr.

Od 29.4.1924 získává místní jednotka ČsOL Č. Brodě okresní působnost (po schválení stanov jednoty Zemskou politickou správou v Praze výnosem č. 158 760), v roce 1924 má již 100 členů. V téže roce vyplatila jednotka 3200 Kč podpory vdovám a sirotkům po padlých a zemřelých legionářích a nezaměstnaným legionářům.

Dalším a celkově dlouholetým předsedou byl Rudolf Lehovec, disponent Legiobanky v Českém Brodě.

V roce 1927 (10.7.1927) ukládá starosta Českého Brodu František Macháček do podstavce pomníku Prokopa Velikého prst' z Bojiště u Zborova, kterou přivezli legionáři. Na počest Bitvy u Zborova je ulice ke Kounicím pojmenovaná Zborovská třída.

V roce 1928 se v Českém Brodě konaly velké oslavy, při kterých došlo k uložení prsti z bojišť (8.7.1928 z bojiště u Doss Alta v Itálii a 28.10.1928 z bojiště u Terronu a Vouziers ve Francii) do pomníku Prokopa Velikého. Na Lipanské mohyle byla prst' z bojišť uložena 6. července 1928.

V roce 1933 se koná slavnost spojená s odhalením pamětní desky legionáři Bedřichu Nezavdalovi, který padl 24.4.1918 v Bitvě u Amiensu. Slavnost začíná v pátek 30.6.1933 večer představením hry ze života ruských legionářů "Jak umírali", kterou napsal jednatel zdejší jednoty ČsOL František Fišer. Další se konaly převážně koncerty vojenských hudeb a ve výroční den Bitvy u Zborova 2.7. byla slavnostně odhalena vlastní pamětní deska na domě v Jungmanově ulici 270. Hlavním řečníkem byl generál

Vojtěch Klecanda, který předal Nezavdalovým rodičům pět vyznamenání. Desku převzal do opatrování města starosta František Macháček.

Další činností jednoty byly přednášky a dobročinné akce, např. dne 29.11.1936 měl přednášku letec Josef Rezler na téma protiletectvá obrana s stav světového letectví. Poslední valná hromada se konala v roce 1939 a předsedou jednoty byl zvolen Karel Kudrnáč. Jednota byla stejně jako jiné rozpuštěna v srpnu 1939 a její majetek zabavilo Kolínské Gestapo. Majetek byl uložen na městském úřadě v Českém Brodě.

Od roku 1927 fungovala v Českém Brodě i Nezávislá jednota čsl. legionářů. Ta se například neúčastnila oslav v roce 1928. Jejími členy byli mimo jiné i dřívější členové ČsOL (Jan Klíma, František Hocke). V čele jednoty byl Emanuel Zlatohlávek, majitel autodílny v Českém Brodě, v letech 1935-37 pak Jaroslav Syřiště, notář.

V roce 1938 ještě vzniklo Sdružení legionářského dorostu jejímž předsedou byl Karel Kadeřábek, úředník a jednatelem Josef Lacina, poštovní posel z Tuchoraze.

Jednoty ČsOL se sdružovaly do žup. 20.11.1920 se v Kolíně konala konference delegátů jednot okolních okresů na které se dohodl vznik krajského výkonného výboru ČsOL. V roce 1921 vedení ČsOL rozhodlo, že župa bude mít sídlo v Kolíně. Ustavující sjezd župy se konal 8.1.1921 a účastnili se ho zástupci okresů Kolín, Kouřim, Český Brod, Kostelec nad Černými Lesy, Kutná Hora, Čáslav, Německý Brod, Humpolec, Chotěboř a následně se župa zvětšila ještě o okresy Poděbrady, Nymburk, Sadská, Kostomlaty a Žehuň. Celkem bylo v župě 40 jednot, prvním předsedou byl kolínský Čeněk Jandák, ruský legionář. Vycházel kolínský legionářský časopis "V boj !". V roce 1928 bylo sídlo župy přeloženo do Kutné Hory, po roce 1930 se vrací do Kolína. V roce 1931 je předsedou župy zvolen Antonín Moravec. 15.4.1934 je župa pojmenována „Župa Bedřicha Havleny" (B. Havlena, italský legionář popravený 21.6.1918). Od roku 1933 se snižuje počet jednot na 22, mimo jiné odpadla jednota Český Brod, která se připojila k župě Pražské.

Hned po německé okupaci ČSR dochází k odstraňování legionářů ze státní správy a samosprávy. Na Českobrodském okrese se jednalo o 35 členů obecních úřadů ve 25 obcích (z 88 obcí). Mnoho z Českobrodských bylo během války zatčeno a umučeno v koncentračních táborech. Mezi prvními byl zatčen italský legionář Karel Kudrnáč a notář JUDr. J. Syřiště. K. Kudrnáč zemřel v koncentračním táboře v Oranienburgu, J. Syřiště se sice vrátil, ale na následky věznění zemřel v r. 1944. V roce je zatčen 1940 Karel Boháček, francouzský legionář, který též zemřel v koncentračním táboře v r. 1944 a v r. 1942 byl zastřelen v Pardubicích dr. Emil Říha, ruský legionář. Z koncentračního tábora se vrátil ruský legionář Rudolf Lehovec.

Jednota ČsOL byla obnovena 25.5.1945 a jednatelem se stal Karel Günther, berní úředník, pokladníkem Karel Koc, úředník ONV Český Brod. V roce 1947 byl rozšířen název na Československá legionářská obec, místní jednota majora Františka Záruby v Českém Brodě (+ 29.10.1943 ve Vratislavi, zatčen za účast v odbojové skupině ÚVOD)

Po roce 1948 ČsOL zaniká a činnost je obnovena až po roce 1990. Jednota v Českém Brodě byla obnovena až v roce 2007. Do té doby byla část členů registrována v Praze, Kolíně a dalších obcích.

Zdroje:

Českoslovenští legionáři okresu Kolín - rodáci a občané, Zuzana Miškovská, Ladislav Jouza, Okresní úřad Kolín, 2002

Českobrodští legionáři (<http://www.kulturainfo-cesbrod.cz/legie.htm>)

Informace z vedení ČsOL

Dne 16.června 2007 se v hotelu Legie v Praze konalo **1. zasedání republikového výboru ČsOL**. Jednání se zúčastnilo 26 Zvolených členů RV ČsOL.

Nové vedení ČsOL, zvolené na sněmu ČsOL

PŘEDSEDA: MUDr. Pavel Budinský, Ph.D., MBA.

MÍSTOPŘEDSEDOVÉ: Alexander Beer, Jaroslav Chejstovský, MUDr. Jindřich Sitta

PŘEDSEDNICTVO REPUBLIKOVÉHO VÝBORU (bez titulů):

Karel Blahna, Emil Cigánik, František Gábor, Jaroslav Hofrichter, Emil Ligač, Jaromír Mareček, Milan Mojžíš, Ladislav Sornas, Stanislav Švídek.

ČLENOVÉ REPUBLIKOVÉHO VÝBORU:

Bartsch Michal, Černoch Karel, Čiliak Ivan, Ditrichová Alena, Fantlová Anna, Fuzák Peter, Gnojek Richard, Hasinec Josef, Hercz Josef, Heřkovič Jindřich, Horváth Tibor, Jarolím Jaroslav, Kaleta Adolf, Končický Mikuláš, Konieczny Oto, Kubišta Rostislav, Kuchynka Václav, Liška Antonín, Luňák Miroslav, Marek Miroslav, Ovečka Peter, Paleček Ladislav, Palička Vladimír, Páral Bohuslav, Perlík Rostislav, Petras Václav, Pokovba Petr, Přerovský Josef, Sitta Alois, Souček Jan, Štěpánovský Karel, Urban Vladimír

Dále byly schváleny oblasti práce jednotlivých komisí a následně na zasedání Předsednictva Republikového výboru ČsOL navrženi a schváleni předsedové a členové jednotlivých komisí.
Stručný přehled složení jednotlivých komisí :

Komise pro dohledání majetku

Alexander Beer
Ing. Jiří Železný

Komise historicko-dokumentační

Ing. Štembera
Zoe Klusáková; Milan Těšínský; Tomáš Jambor; Jaroslav Čvančara; Martin Brynych

Komise legislativní

Ing. Jaromír Mareček
Alexander Beer

Komise pro udělování odměn a ocenění

Jaroslav Chejstovský
Jaroslav Kumbera; Karol Janoušek; Jiří Vlasák; Josef Čermák; Josef Vegner; Ján Danko;
Jaroslav Hofrichter

Komise pro otázky zdravotní a sociální

MUDr. Josef Hercz
Jitka Dušková; Anna Fantlová; Dr. Miroslav Kocourek; Václav Kuchyňka; Zuzana Kupková;
Libuše Sanitráková; Dr. Vlastimil Tichý; Ing. Miroslav Masopust; Ing. Jaroslav Novák

Komise pro plánování a zabezpečení akcí

Jaroslav Chejstovský

Ing. Emil Cigánik; Josef Hasinec; Jakub Matulík; Marie Charvátová; Zdeněk Horák

Komise tisková, publikační a pro strategickou komunikaci

Ing. Peter Fuzák

Komise pro rozvoj a řízení jednot a organizaci Obce

Milan Mojžíš

Komise pro zahraniční spolupráci

Ing. Karel Blahna

Pavel Konvalinka

Komise finančně-ekonomická a pro správu majetku

MUDr. Pavel Budinský

Ing. Josef Sobota; Ing. Vladimír Urban

Foto na titulní stránce : Český Brod 2.července 1933, Fotografie : [Regionální muzeum v Kolíně](#), jakékoliv další využití fotografií je zakázané bez souhlasu RMK !

Vydává : jednota Československé obce legionářské v Českém Brodě, jako interní zpravodaj.

Číslo neprošlo jazykovou úpravou, je neprodejné. Originál je dostupný na internetových stránkách : www.vets.cz